

GC-016021

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2019

BAOOC-603 : Gujarati

(Sahitya Vivechanna Siddhanto Bhag-II)

(Core Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ શબ્દની શક્તિ એટલે શું ? ત્રિવિધ શબ્દશક્તિઓ જણાવી લક્ષણાના પ્રકારો ૧૪
ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

અથવા

- ૧ કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪
(૧) અભિધા શક્તિ
(૨) વ્યંજના શક્તિ
(૩) કાવ્યમાં અલંકાર
(૪) પ્લેટો-એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિભાવના.

- ૨ કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪
(૧) કલ્પન
(૨) પ્રતીક
(૩) પુરાકલ્પન
(૪) કાવ્યમાં છંદ-ગેયતા-લય.

- ૩ નવલકથા, નાટક, ગઝલ, સોનેટ - માંથી કોઈપણ એક સાહિત્યસ્વરૂપની ૧૪
વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (બંને) ૧૪
(૧) સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગ
(૨) ટૂંકાવાર્તા : સ્વરૂપ પરિચય

૪ વિવેચન એટલે શું ? વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૪ કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪

- (૧) વિવેચનના પ્રકારો
- (૨) વિવેચનની પ્રવૃત્તિઓ - વિવરણ, અર્થઘટન, મૂલ્યાંકન
- (૩) વિવેચકના ગુણો
- (૪) સાહિત્યિક સુરુચિ.

૫ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : ૧૪

- (૧) મુખ્યાર્થ બાધ થતાં રૂઢિ અથવા પ્રયોજનથી પ્રેરાઈ જે બીજો અર્થ લેવામાં આવે તેને અર્થ કહે છે.
 - (અ) મુખ્યાર્થ (બ) લક્ષ્યાર્થ
 - (ક) વ્યંગ્યાર્થ (ડ) તાત્પર્યાર્થ
- (૨) ‘હરિજન આશ્રમ સાબરમતી પર આવેલો છે.’ - આ વિધાનમાં વાચ્યાર્થ અને લક્ષ્યાર્થ વચ્ચે સંબંધ રહેલો છે.
 - (અ) સાદૃશ્યનો (બ) સામીપ્યનો
 - (ક) આશ્રયાશ્રિતનો (ડ) વૈરૂપ્યનો
- (૩) ‘અંતઃ સ્તવ’ માટે અંગ્રેજીમાં શબ્દ વપરાય છે.
 - (અ) Content (બ) Method
 - (ક) Form (ડ) Image
- (૪) કાવ્યસૃષ્ટિનું નિર્માણથી થાય છે.
 - (અ) શબ્દ અને અર્થ (બ) કલ્પના અને તરંગ
 - (ક) ભાવના અને વાસ્તવ (ડ) મન અને બુદ્ધિ
- (૫) સાહિત્યમાં આવતીકાલની પરંપરા વડે રચાય છે.
 - (અ) શબ્દસૃષ્ટિ (બ) પ્રાચીન ગ્રંથો
 - (ક) પ્રયોગ (ડ) વાસ્તવ જગત
- (૬) પ્લેટોનો કવિતા પર આક્ષેપ હતો.
 - (અ) કલ્પનાનું અનુકરણ (બ) સમાજનું અનુકરણ
 - (ક) કુદરતનું અનુકરણ (ડ) અનુકરણનું અનુકરણ

- (૭) કાવ્યમાં પ્રયોજાયેલા અલંકારોની સરખામણીની સાથે કરી શકાય.
- (અ) સ્ત્રીના સુવર્ણ આભૂષણો સાથે
(બ) કર્ણના કવચ અને કુંડળ સાથે
(ક) માનવના સુવર્ણ અલંકારો સાથે
(ડ) પુરુષના સુવર્ણ આભૂષણો સાથે
- (૮) ‘પ્રત્યાયન નહીં તો સાહિત્ય નહીં.’ - એવું વિધાન એ કર્યું છે.
- (અ) એ.સી. બ્રેડલી (બ) ટી.એસ. એલિયટ
(ક) વર્ડ્ઝવર્થ (ડ) એબરકોમ્બી
- (૯) ‘નવલકથા એટલે ગદ્યમાં લખાયેલ એક દળદાર પુસ્તક, જે આપણને સાચા જીવનની કથા કહે છે.’ - આ વ્યાખ્યા એ આપી.
- (અ) મેરી મેકાર્થી (બ) એબેલ શેવેલ
(ક) ઈ.એમ. ફોસ્ટર (ડ) કેફર્ડ
- (૧૦) ‘સાચા વિવેચકે કવિનાં છિદ્રો ન જોતાં તેના ગુણોનું વર્ણન કરવું જોઈએ.’ - આ વિધાન એ કર્યું છે.
- (અ) હોરેસ (બ) પોપ
(ક) એડિસન (ડ) હડસન
- (૧૧) તેરમી સદીમાં ના હાથે સોનેટનો જન્મ થયો.
- (અ) ગ્વીતોની (બ) પેટ્રાર્ક
(ક) મિલ્ટન (ડ) શેક્સપિયર
- (૧૨) ભાવકમાં અપેક્ષિત પ્રતિભાને ‘ભાવચિત્રી પ્રતિભા’ કહીને એ ઓળખાવી છે.
- (અ) મમ્મટ (બ) રાજશેખર
(ક) હરિવલ્લભ ભાયાણી (ડ) ભરતમુનિ
- (૧૩) કૃતિની ભાષાના અભ્યાસમાંથી કૃતિની વિશેષતાઓ તારવી બતાવવાની રીતને વિવેચન પદ્ધતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (અ) કૃતિલક્ષી વિવેચન (બ) તુલનાત્મક વિવેચન
(ક) સર્જકતાલક્ષી વિવેચન (ડ) ભાષાવૈજ્ઞાનિક વિવેચન
- (૧૪) ગઝલનો જન્મમાં થયો.
- (અ) અરબસ્તાનમાં (બ) ઈરાનમાં
(ક) ભારતમાં (ડ) જર્મનીમાં